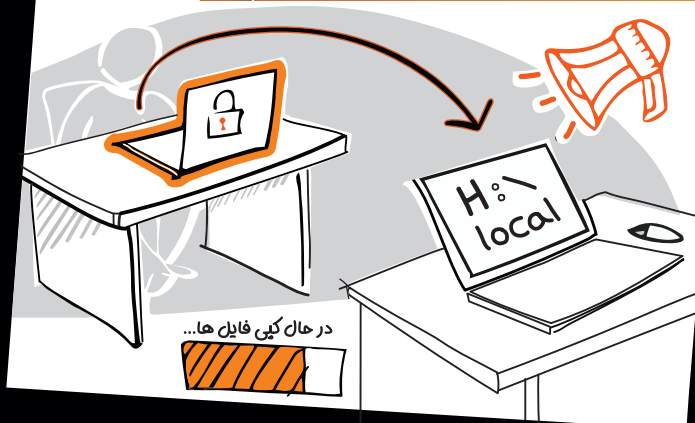

موضوع، فراتر از شماست!

انتشار محدود

بولتن آموزشی ویژه حراست و مدیران

وقتی نظارت کافی وجود نداشته باشد، یک خطای ساده می‌تواند به یک رخداد جدی امنیتی تبدیل شود.

رجاء
فناوری اطلاعات

RAJA CyberSecurity Operator

■ پلتفرم مقابله با تهدیدات داخلی

در دنیای امروز، تهدیدات امنیت اطلاعات تنها از بیرون سازمان شکل نمی‌گیرند. بخش قابل توجهی از ریسک‌های امنیتی در داخل سازمان و از سوی کارکنان، پیمانکاران، کاربران دارای دسترسی یا حتی خطاهای انسانی ایجاد می‌شود. برای شناسایی و کنترل این تهدیدات، سازمان‌ها به مجموعه‌ای یکپارچه از ابزارهای امنیتی نیاز دارند؛ راهکاری که بتواند بر جریان اطلاعات، فعالیت کاربران، زیرساخت فناوری اطلاعات و دارایی‌های حیاتی سازمان نظارت مستمر داشته باشد. شرکت فناوری اطلاعات رجاء در قالب یک پلتفرم واحد، مجموعه‌ای از فناوری‌های تخصصی را در اختیار سازمان قرار می‌دهد تا بتواند :

- ترافیک ورودی و خروجی اطلاعات را کنترل کند؛
- از اطلاعات محرمانه و حساس در رایانه‌ها، سرورها و پایگاه‌های داده محافظت کند؛
- فعالیت کاربران را نظارت، ردیابی و تحلیل کند؛
- رویدادهای زیرساخت فناوری اطلاعات را پایش کند؛
- ریسک‌های مرتبط با منابع انسانی را ارزیابی کرده؛ و هرگونه نقض سیاست‌های امنیتی را در کوتاه‌ترین زمان ممکن شناسایی و گزارش دهد.

این پلتفرم با ترکیب قابلیت‌هایی مانند FIM، Antivirus، DLP، DRM، FileAuditor، PAM، UBA و سایر ماژول‌های امنیتی، دیدی جامع از تهدیدات داخلی در اختیار مدیران قرار می‌دهد و امکان واکنش سریع به رخدادهای پرخطر را فراهم می‌کند.

■ این داستان درباره یک نفر نیست

در همین لحظه که مشغول خواندن این متن هستید، در گوشه‌ای از جهان ده‌ها رکورد اطلاعاتی در حال سرقت، افشا یا نابودی است. نشت اطلاعات دیگر یک اتفاق نادر نیست؛ به بخشی از واقعیت روزمره کسب‌وکارها تبدیل شده است. هر ثانیه ده‌ها رکورد اطلاعاتی از دست می‌رود و سازمان‌ها را با خسارت‌های مالی، حقوقی و اعتباری مواجه می‌کند. شاید تصور کنید چنین اتفاقی برای سازمان شما رخ نخواهد داد؛ بسیاری از مدیران نیز پیش از وقوع حادثه همین تصور را داشتند. اما تجربه نشان داده است که هیچ سازمانی، صرف‌نظر از اندازه، صنعت یا میزان سرمایه‌گذاری در امنیت، به‌طور کامل از خطر نشت اطلاعات، تقلب داخلی یا سوءاستفاده از دسترسی‌ها مصون نیست. طی سال‌ها فعالیت، با ده‌ها پرونده واقعی روبه‌رو شده‌ایم؛ پرونده‌هایی که نشان می‌دهند یک کارمند ناراضی، یک اشتباه ساده یا یک دسترسی کنترل‌نشده، می‌تواند به بحرانی تبدیل شود که اعتبار و سرمایه یک کسب‌وکار را تحت تأثیر قرار دهد.

داستان‌هایی که در صفحات بعدی می‌خوانید، تنها چند نمونه از رخدادهایی هستند که در سازمان‌های واقعی اتفاق افتاده‌اند؛ رخدادهایی که اگر به‌موقع شناسایی نمی‌شدند، می‌توانستند خسارت‌های جبران‌ناپذیری به همراه داشته باشند.

■ بر اساس گزارش‌ها و پرونده‌های واقعی!

■ مهر جعلی

واحد حفاظت فناوری اطلاعات حراست در جریان تحلیل فعالیت کاربران متوجه شدند نرم افزار «Photoshop» روی رایانه یکی از کارشناسان واحد بازرگانی به شکل غیرمعمول و مداوم اجرا می شود.

این موضوع عجیب بود؛ زیرا وظایف شغلی این کارشناس هیچ ارتباطی با طراحی گرافیک، بازاریابی یا تولید محتوای تصویری نداشت. برای روشن شدن موضوع، سوابق فعالیت سیستم و تصاویر ثبت شده از محیط کاری وی توسط PAM مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد کارشناس مربوطه در حال دستکاری اسناد پیشنهاد قیمت بوده است. او جزئیات پیشنهادهای رقبا را تغییر می داد و با استفاده از ابزارهای گرافیکی، مهرها و امضاهای جعلی روی اسناد ایجاد می کرد تا برخی تأمین کنندگان خاص را در مناقصات و معاملات برنده کند.

این تخلف می توانست خسارت مالی و اعتباری قابل توجهی برای شرکت به همراه داشته باشد و فرآیندهای خرید را به طور کامل زیر سؤال ببرد. در نهایت تخلف اثبات شد و همکاری این کارشناس با سازمان پایان یافت و روند قضایی مطابق ادله فنی جمع آوری شده، صورت پذیرفت.

■ راهکارهای مؤثر در کشف و رسیدگی :

RAJA-PAM

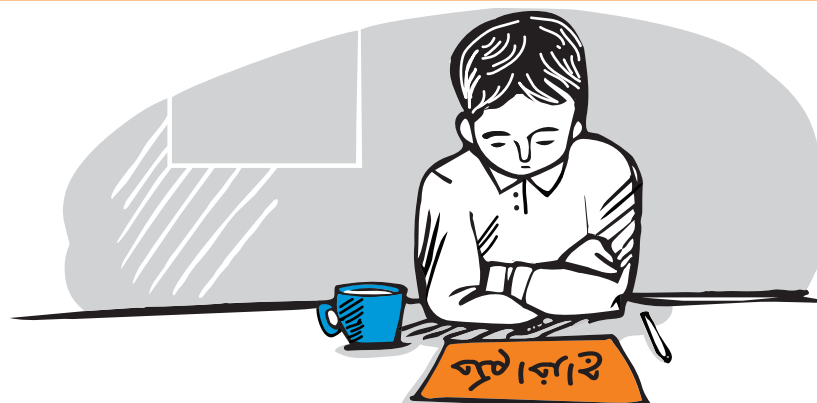
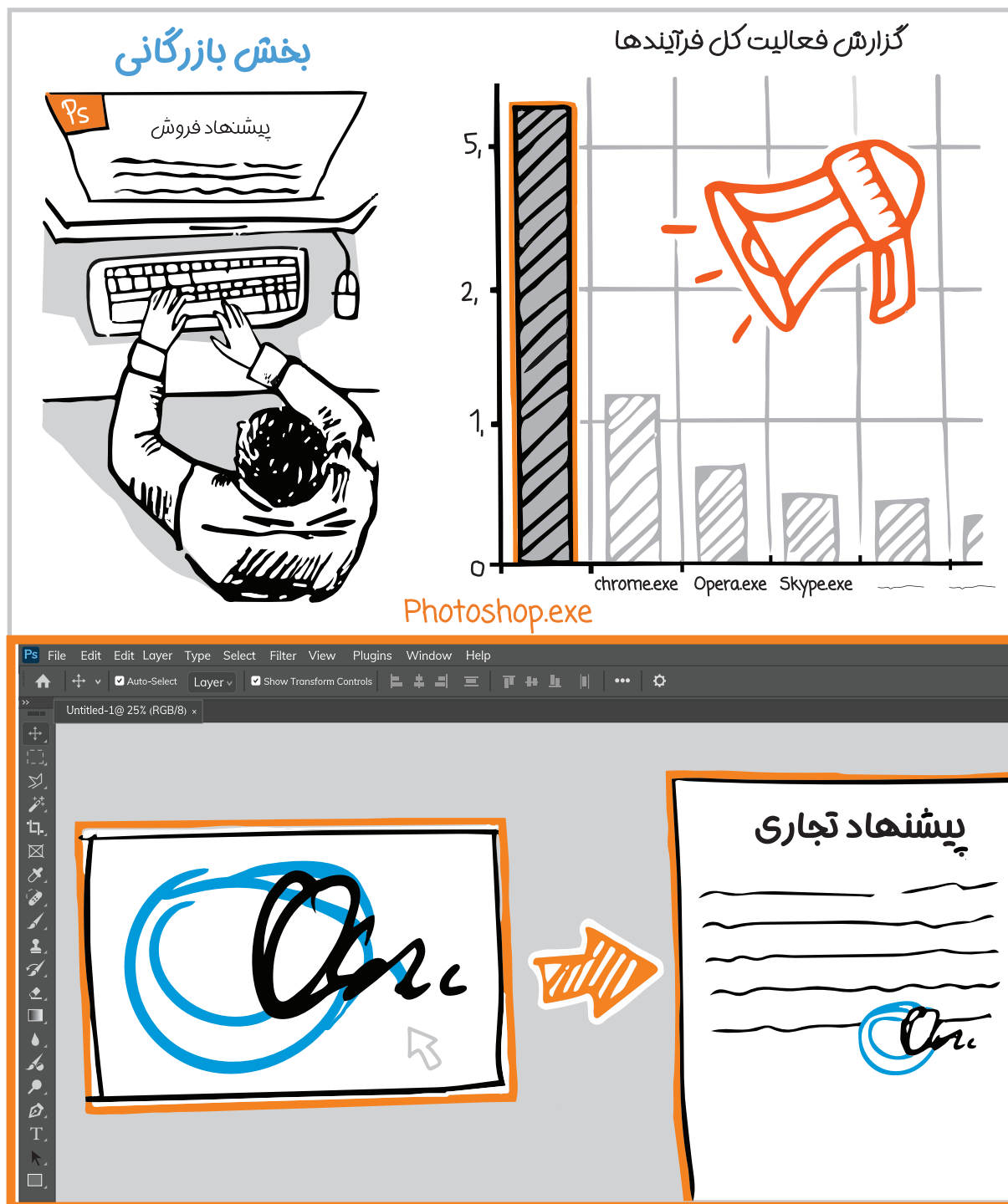

RAJA-DLP

UBA

■ نفوذی

یک شرکت وابسته به سازمان دولتی در حال جذب مدیر شبکه فروش بود. مطابق سیاست‌های امنیتی سازمان، فعالیت کارکنان جدید در ابتدای دوره استخدام با دقت بیشتری پایش می‌شد. بررسی‌ها نشان داد فرد تازه‌استخدام‌شده هویتی حرفه‌ای اما اهدافی کاملاً متفاوت دارد. او تلاش می‌کرد به سامانه‌های مالی و حسابداری سازمان دسترسی پیدا کند و اطلاعات حساس را در اختیار رقبا قرار دهد. تحلیل رفتارهای کاربر، کنترل تجهیزات متصل‌شونده و بررسی دسترسی‌های فایل‌ها نشان داد وی در حال جمع‌آوری تدریجی داده‌های ارزشمند سازمان است. اگر این اطلاعات به دست رقبا می‌رسید، شرکت علاوه بر از دست دادن بخشی از مشتریان خود، متحمل خسارتی بیش از ۱۷ هزار میلیارد تومان در سال می‌شد. پس از تکمیل تحقیقات، همکاری این فرد با شرکت خاتمه یافت و تهدید پیش از تبدیل شدن به یک بحران واقعی متوقف شد.

■ راهکارهای مؤثر در کشف و رسیدگی :

RAJA-DLP

RAJA-DRM

RAJA-PAM

Device Control

■ فروش غیرقانونی

یکی از تولیدکنندگان تجهیزات صنعتی هنگام اجرای پروژه شکارتهديدات (Threat Hunting) خود با نشانه‌هایی از یک شبکه فروش پنهان مواجه شد.

سه کارمند در بخش‌های مختلف سازمان فعالیت می‌کردند و در ظاهر هیچ ارتباطی با یکدیگر نداشتند. اما تحلیل ارتباطات نشان داد هر سه از یک حساب ایمیل مشترک استفاده می‌کنند.

بررسی دقیق‌تر محتوای ذخیره‌شده در این حساب مشخص کرد کارکنان از طریق پیش‌نویس‌های ایمیل (Drafts) درباره فروش محصولات شرکت خارج از کانال‌های رسمی هماهنگی می‌کنند؛ روشی که امکان دور زدن نظارت‌های معمول را فراهم می‌کرد. این افراد در واقع محصولات تولیدکننده را بدون اطلاع شرکت و خارج از شبکه فروش رسمی عرضه می‌کردند. برآوردها نشان داد خسارت مستقیم این فعالیت غیرقانونی حدود ۳۳۸ میلیارد تومان بوده است. پس از تکمیل تحقیقات، دو نفر اخراج شدند و برای نفر سوم اقدامات انضباطی و کنترلی در نظر گرفته شد.

■ راهکارهای مؤثر در کشف و رسیدگی :

RAJA-PAM

RAJA-DLP

Threat Hunting

■ فقط یک فایل کوچک

یک شرکت بازرگانی با چالشی مواجه شد که در ظاهر از یک نارضایتی ساده کارکنان آغاز شد اما می‌توانست به بحرانی بزرگ تبدیل شود. یکی از کارکنان پس از آنکه درخواست افزایش حقوقش رد شد، تصمیم به ترک سازمان گرفت. اما پیش از خروج، آرشیوی شامل حدود ۹۰۰ مگابایت از اطلاعات محرمانه شرکت را روی یک فضای ذخیره‌سازی خارجی بارگذاری کرد. سامانه DLP به سرعت این انتقال غیرعادی را شناسایی و محتوای آرشیو را تحلیل کرد. نتایج نشان داد فایل‌های منتقل‌شده شامل پروژه‌های تحقیقاتی و مطالعات بازار شرکت بوده‌اند؛ اطلاعاتی که بخش قابل‌توجهی از مزیت رقابتی سازمان را تشکیل می‌دادند. برآوردها نشان می‌داد در صورت افشای این اطلاعات، هزینه‌های ناشی از توسعه مجدد اسناد، از دست رفتن فرصت‌های تجاری، افشای اطلاعات مشتریان و خسارت‌های عملیاتی می‌توانست به بیش از ۱۰۳۷ هزارمیلیارد تومان برسد. خوشبختانه به دلیل شناسایی سریع حادثه، فایل‌ها پیش از انتشار از مخزن شخص ثالث حذف شدند.

در جریان بررسی‌های بعدی، موضوع مهم‌تری نیز کشف شد؛ این کارمند پیش از ترک سازمان بخشی از اسناد مالی را دستکاری کرده بود. اگر این تغییرات به موقع شناسایی نمی‌شد، شرکت با جرائم مالیاتی، مشکلات حسابرسی و حتی مسدود شدن برخی فعالیت‌های مالی مواجه می‌شد.

این پرونده نشان داد که خروج یک کارمند ناراضی، تنها به معنای از دست دادن یک نیروی انسانی نیست؛ بلکه می‌تواند به تهدیدی جدی برای دارایی‌های اطلاعاتی و اعتبار سازمان تبدیل شود.

■ راهکارهای مؤثر در کشف و رسیدگی :

RAJA-PAM

RAJA-DLP

RAJA-DRM

■ نشت اطلاعات به فضای ابری

سامانه DLP یک هشدار فوری صادر کرد: حجم بسیار بزرگی از اطلاعات در حال انتقال به حسابی در Dropbox بود. کارشناسان امنیت بلافاصله وارد عمل شدند. با استفاده از قابلیت‌های نظارتی سامانه، مشخص شد فرآیند بارگذاری همچنان در حال اجراست و اطلاعات به‌طور مستقیم از رایانه یکی از کارکنان در حال انتقال است. بررسی زنده سیستم کاربر نشان داد وی در حال کپی کردن پایگاه داده مشتریان بوده و هم‌زمان تلاش می‌کند نسخه‌های موجود روی رایانه سازمان را حذف کند تا آثار فعالیت خود را از بین ببرد.

واکنش سریع تیم امنیت اطلاعات باعث شد پیش از تکمیل فرآیند انتقال، دسترسی به سیستم کاربر برقرار شود و عملیات متوقف گردد. سپس از کارمند خواسته شد تمامی اطلاعات بارگذاری‌شده را از فضای ابری حذف کند. این اقدام از وقوع یک نشت گسترده اطلاعات جلوگیری کرد؛ رخدادی که می‌توانست مشتریان، قراردادها و سرمایه اطلاعاتی شرکت را در معرض خطر قرار دهد.

■ راهکارهای مؤثر در کشف و رسیدگی :

RAJA-DLP

RAJA-DRM

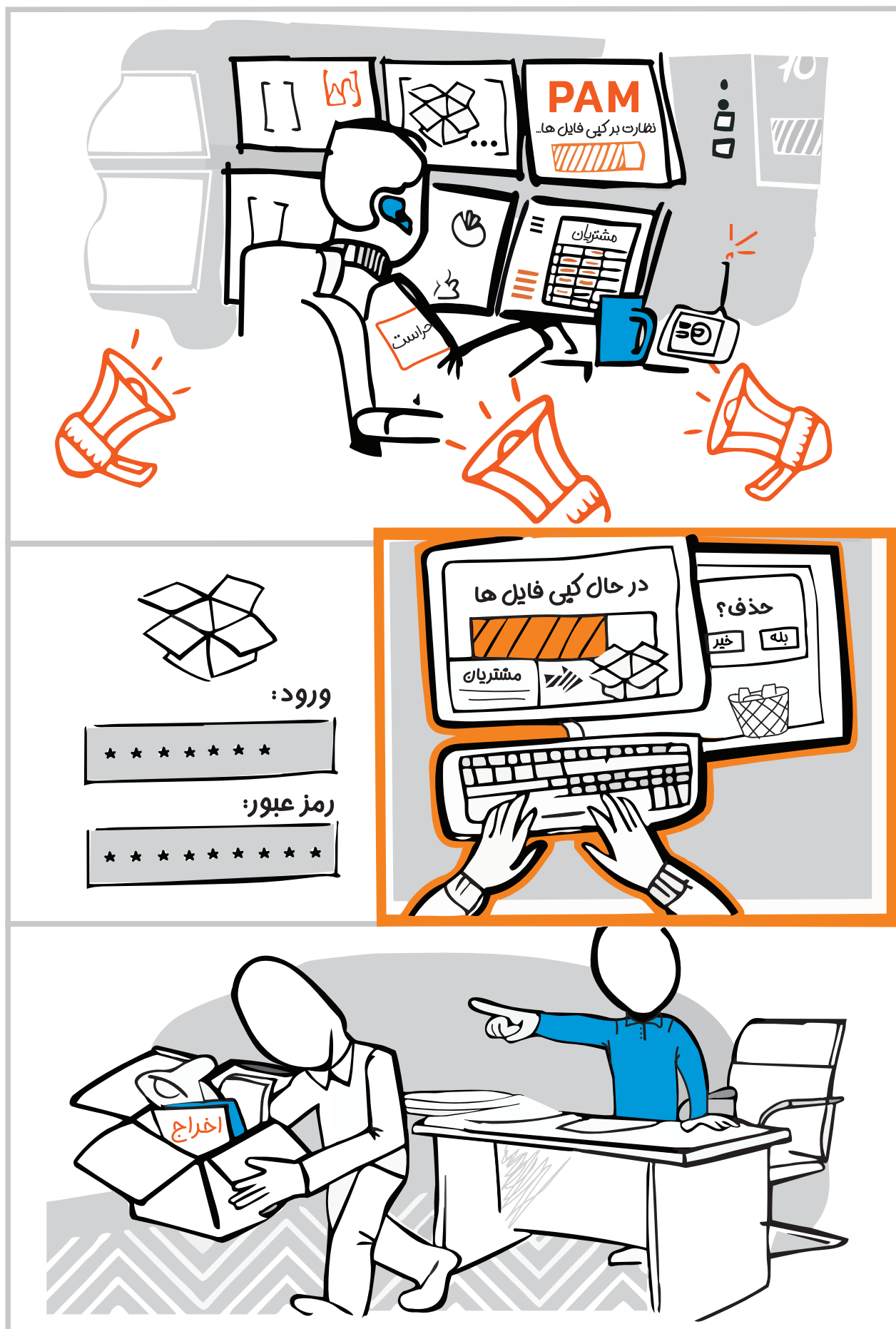

RAJA-PAM

RAJA-FIM

■ نشت اطلاعات به خاطر یک دوستی

در آخرین روزهای همکاری یکی از کارکنان، محدودیت‌های امنیتی ویژه‌ای روی حساب کاربری او اعمال شده بود. دسترسی به درگاه‌های USB مسدود شده و فعالیت‌هایش با دقت بیشتری تحت نظر قرار داشت.

با این حال، تصاویر ثبت‌شده توسط سیستم مانیتورینگ نشان دادند که کارمند مذکور حجم قابل‌توجهی از اطلاعات را روی درایو محلی یکی از همکاران خود ذخیره می‌کند؛ فردی که همچنان در شرکت مشغول به کار بود. تحقیقات بیشتر مشخص کرد همکار وی از قبل فضای ذخیره‌سازی مورد نیاز را آماده کرده و بلافاصله پس از انتقال داده‌ها، دسترسی لازم را در اختیار او قرار داده است. برنامه این بود که اطلاعات بعداً روی یک حافظه شخصی منتقل و از شرکت خارج شوند.

سامانه‌های امنیتی قبل از خروج اطلاعات از محدوده سازمان این فعالیت را شناسایی کردند و مسیر انتقال متوقف شد. در پایان، نشت اطلاعات خنثی شد، کارمند متخلف با کمک واحد حراست شناسایی و برخورد لازم با وی انجام شد. این سناریو نشان داد حتی زمانی که ابزارهای فیزیکی انتقال داده مسدود می‌شوند، همکاری داخلی میان کارکنان می‌تواند به یک مسیر جایگزین برای خروج اطلاعات تبدیل شود.

■ راهکارهای مؤثر در کشف و رسیدگی :

Ayyza-AntiVirus

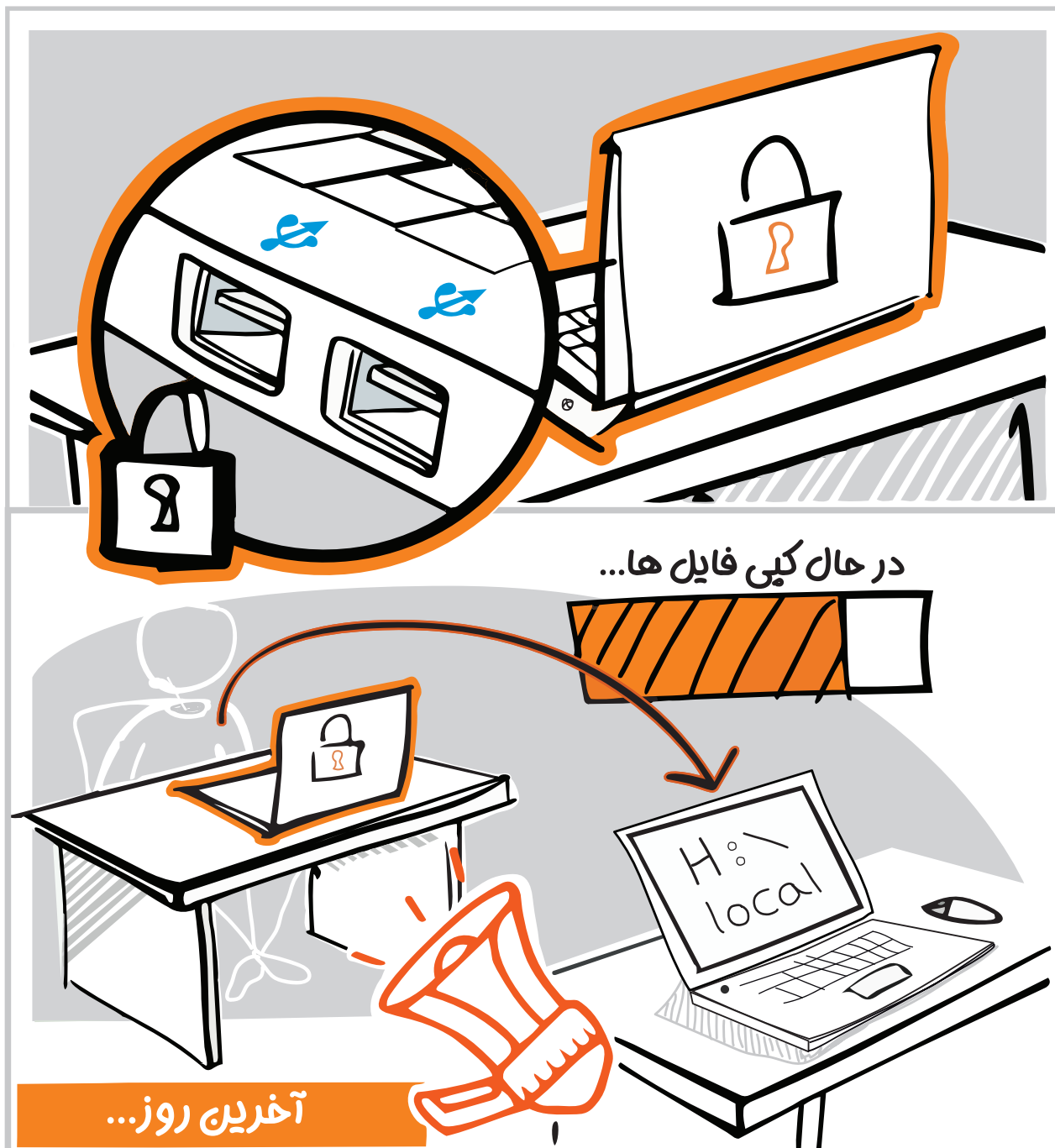

RAJA-DLP

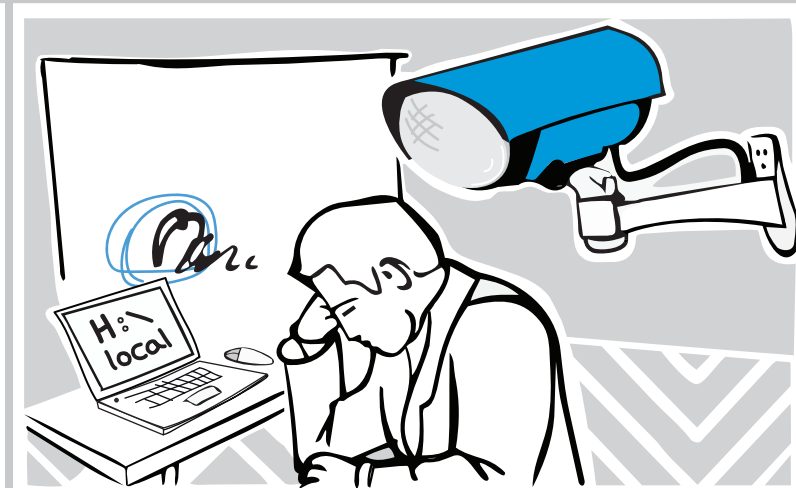

RAJA-DRM

از نشت داده ها
پیشگیری شد...

■ دسترسی بیش از حد؛ دروازه‌ای برای نشت اطلاعات

یک شرکت خرده‌فروشی به طور مستمر گزارش‌های ارزشمند تحقیقات بازار را خریداری می‌کرد؛ گزارش‌هایی که قیمت هر نسخه از آن‌ها به حدود ۱۰ میلیارد تومان می‌رسید. مدتی بعد واحد امنیت اطلاعات متوجه الگویی مشکوک شد. تنها یک هفته پس از خرید این گزارش‌ها، نسخه‌ای از آن‌ها در دارک‌وب منتشر می‌شد و کمی بعد نیز در دسترس عموم اینترنت قرار می‌گرفت.

برای شناسایی منبع نشت اطلاعات، با کمک حراست بررسی جامعی روی سطح دسترسی کارکنان انجام شد. انتظار می‌رفت حداکثر ۱۰۰ نفر به این اسناد دسترسی داشته باشند، اما نتایج ابزارهای نظارتی مانند DLP/DRM، واقعیت دیگری را نشان داد. بیش از ۳۰۰ کارمند امکان مشاهده یا دسترسی به این اطلاعات را از طریق رایانه‌های خود داشتند. پس از شناسایی این دسترسی‌های غیرضروری، مجوزها اصلاح و محدود شدند. سپس با استفاده از ابزارهای DLP و PAM بررسی سوابق گذشته، تحقیقات برای یافتن عامل اصلی افشای اطلاعات آغاز شد. این پرونده نشان داد که گاهی بزرگ‌ترین تهدید امنیتی، نه حمله خارجی، بلکه دسترسی‌های بیش از حدی است که در طول زمان بدون کنترل باقی مانده‌اند.

■ راهکارهای مؤثر در کشف و رسیدگی :

RAJA-DLP

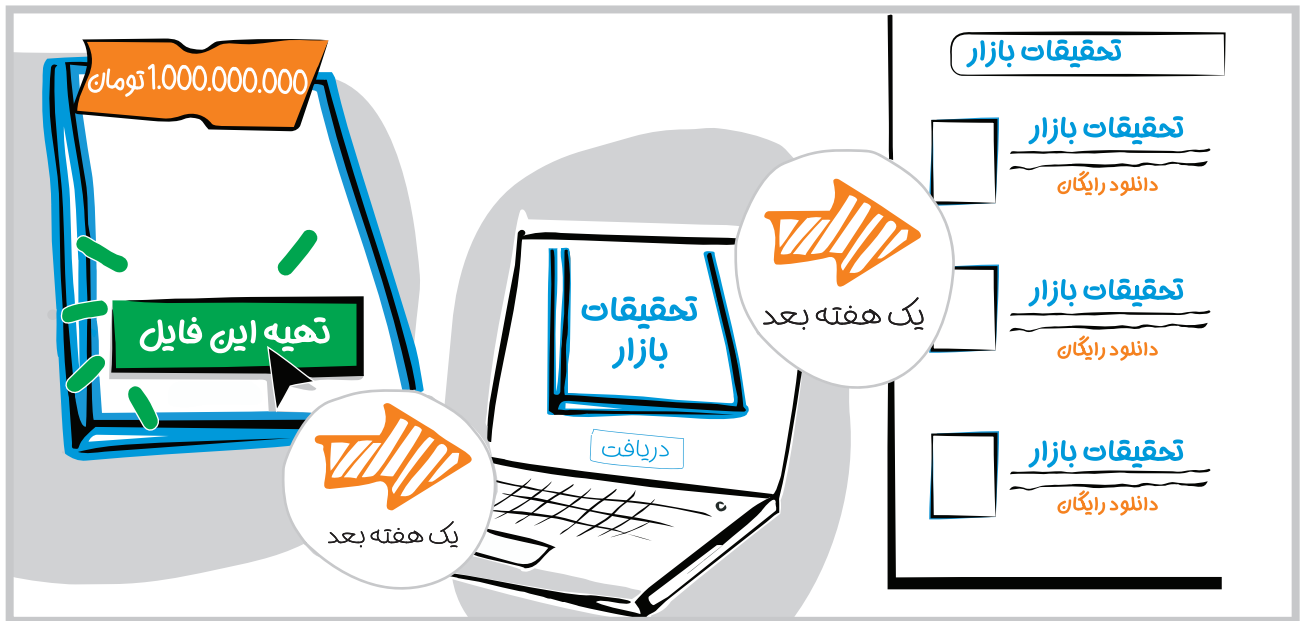
RAJA-DRM

RAJA-PAM

Threat Hunting &
Brand Monitoring

دسترسی
رد شد

■ سوءاستفاده از حساب های کاربری

واحد امنیت اطلاعات یک سازمان در جریان پایش مستمر زیرساخت فناوری اطلاعات، به مجموعه ای از رویدادهای غیرعادی برخورد کرد. بررسی لاگ های امنیتی نشان می داد تلاش های متعددی برای حدس زدن رمز عبور کاربران انجام شده و در ادامه، ورود موفق به شبکه از طریق نرم افزار TeamViewer خارج از ساعات اداری ثبت شده است. در نگاه اول این رویداد می توانست صرفاً یک دسترسی غیرمجاز معمولی باشد، اما همزمان سامانه DLP نیز انتقال اطلاعات محرمانه از طریق همان کانال ارتباطی را شناسایی کرد. همین موضوع باعث شد تیم امنیت با کمک حراست، تحقیقات گسترده تری را آغاز کند. با تحلیل رویدادها، مسیر دسترسی و فعالیت های انجام شده بازسازی شد. نتایج نشان داد فردی که از این حساب کاربری استفاده کرده، در حال جمع آوری و انتقال اطلاعات حساس سازمان بوده است. در نهایت مشخص شد عامل این تخلف یکی از مدیران میانی سازمان است؛ مدیری که مدتی بود از شرایط کاری خود رضایت نداشت و تصمیم گرفته بود سازمان را ترک کند. او پیش از خروج تلاش می کرد بخشی از دارایی های اطلاعاتی سازمان را در اختیار خود قرار دهد. واکنش سریع و هماهنگ تیم امنیت اطلاعات و حراست باعث شد این فعالیت پیش از ایجاد خسارت جدی متوقف شود. دسترسی های فرد متخلف لغو و همکاری او با سازمان خاتمه یافت. همچنین برای کاهش ریسک های مشابه در آینده، استفاده از نرم افزارهای کنترل از راه دور غیرمجاز در کل مجموعه ممنوع شد و سیاست های دسترسی از راه دور بازنگری گردید. این پرونده نشان داد که تهدیدات داخلی همیشه از بیرون سازمان آغاز نمی شوند؛ گاهی یک فرد ناراضی همراه با یک حساب کاربری معتبر می تواند به اندازه یک حمله سایبری خارجی خطرناک باشد.

■ راهکارهای مؤثر در کشف و رسیدگی :

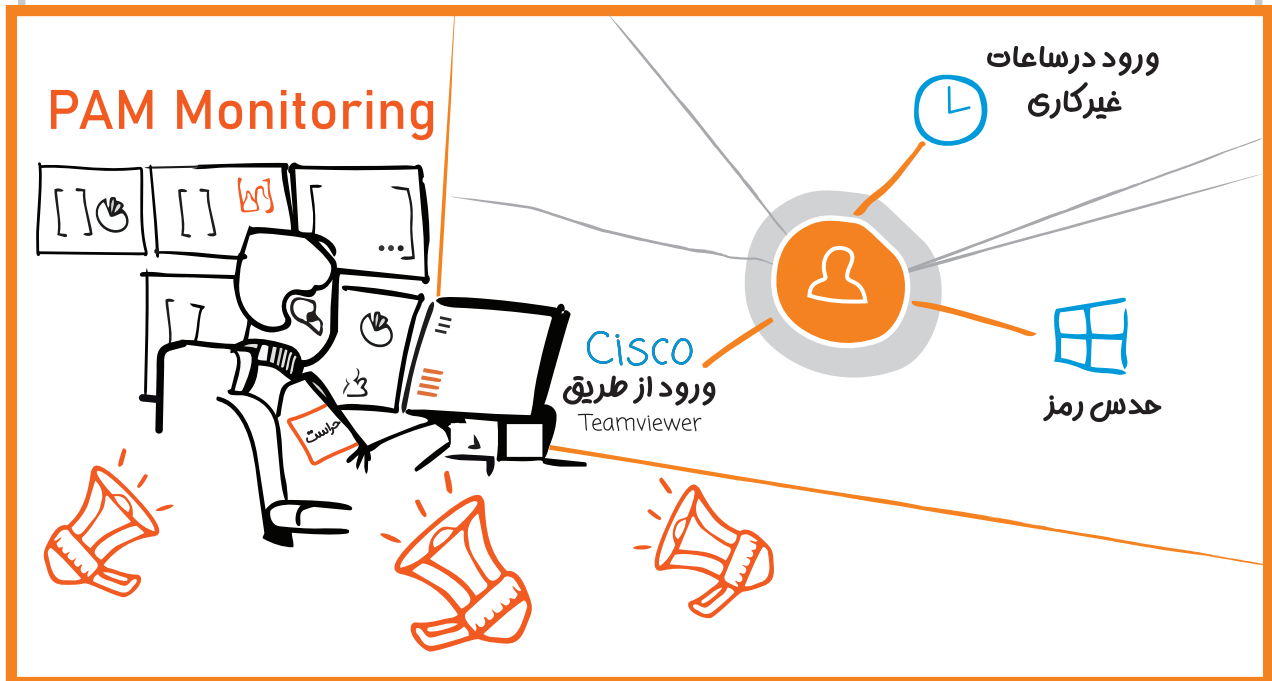
RAJA-PAM

RAJA-DLP

SIEM / SOC

■ انتقام یک کارمند ناراضی

در جریان پایش مستمر رفتار کاربران، کارشناسان امنیت اطلاعات متوجه تغییرات قابل توجهی در عملکرد یکی از کارکنان شدند. او پس از بازگشت از یک مرخصی طولانی، تمرکز و بهره‌وری سابق را نداشت؛ تأخیرهای مکرر، صرف زمان زیاد برای سرگرمی‌های آنلاین و کاهش محسوس کیفیت کار، نشانه‌هایی بود که توجه مدیران را جلب کرد. پس از چندین تذکر و در نهایت حذف بخشی از مزایای تشویقی، این کارمند تصمیم گرفت نارضایتی خود را به شکلی دیگر نشان دهد.

سامانه‌های تحلیل رفتار کاربران (UBA) و سیاست‌های هوشمند DLP، نشانه‌هایی از رفتارهای پرریسک را شناسایی کردند. بررسی‌های تکمیلی نشان داد او از تصمیمات مدیریت به شدت انتقاد داشته و حتی برنامه ای برای ایجاد مشکل دارد. مدت زیادی طول نکشید تا این تهدید از مرحله حرف به عمل برسد. تنها یک روز بعد، تیم امنیت اطلاعات تلاش این کارمند برای کپی حجم گسترده‌ای از اطلاعات سازمان روی یک حافظه خارجی را شناسایی کرد. داده‌هایی که او قصد خروج آن‌ها را داشت، شامل اطلاعات تأمین‌کنندگان، سوابق فروش، فهرست مشتریان و اسناد مالی حساس شرکت بود. به لطف هشدارهای به موقع و واکنش سریع تیم مدیریت ریسک، خرابکاری پیش از خروج اطلاعات از ساختمان متوقف شد و کارمند فرصت استفاده از داده‌های سرقت‌شده را پیدا نکرد. برآوردهای انجام‌شده نشان می‌داد در صورت موفقیت این اقدام، سازمان با خسارتی بالغ بر ده هزار میلیارد تومان مواجه می‌شد؛ خسارتی که علاوه بر زیان مالی، می‌توانست روابط تجاری، اعتبار سازمان و مزیت رقابتی آن را نیز به خطر بیندازد.

این تجربه نشان داد که سامانه‌های امنیتی تنها برای مقابله با تهدیدها طراحی نشده‌اند؛ بلکه می‌توانند به ابزاری ارزشمند برای تصمیم‌گیری مدیریتی، حفظ سرمایه انسانی و افزایش بهره‌وری سازمان تبدیل شوند.

■ راهکارهای مؤثر در کشف و رسیدگی :

RAJA-PAM

RAJA-DLP

UBA

■ کارکنان پرتلاش؛ سرمایه‌های ارزشمند یا ریسکی پنهان؟

در بسیاری از سازمان‌ها، حجم کار به صورت متوازن میان کارکنان توزیع نمی‌شود. مدیران معمولاً مسئولیت‌های بیشتری را به افرادی واگذار می‌کنند که عملکرد بهتری دارند، سریع‌تر نتیجه می‌گیرند و قابل اعتمادتر هستند. در کوتاه‌مدت این رویکرد منطقی به نظر می‌رسد، اما در بلندمدت می‌تواند به یک تهدید جدی برای سازمان تبدیل شود. افزایش مداوم فشار کاری، به تدریج موجب خستگی، فرسودگی شغلی و کاهش تمرکز کارکنان می‌شود. در چنین شرایطی احتمال بروز خطاهای انسانی افزایش می‌یابد؛ خطاهایی که می‌توانند از یک اشتباه ساده در پردازش اطلاعات تا افشای ناخواسته داده‌های حساس یا ناتوانی در تشخیص حملات فیشینگ را شامل شوند. در یکی از بانک‌های کشور، تیم امنیت اطلاعات با استفاده از داده‌های جمع‌آوری شده توسط سامانه‌های PAM, DLP، الگوهای رفتاری غیرعادی را در میان برخی کارکنان شناسایی کرد. بررسی‌ها نشان داد تعدادی از نیروهای کلیدی شرکت به طور مستمر تا ساعات پایانی شب مشغول کار هستند، به ندرت مرخصی می‌گیرند و حجم کاری آن‌ها به مراتب بیشتر از سایر اعضای تیم است.

این تحلیل به مدیران کمک کرد تا تصویری دقیق از وضعیت واقعی نیروی انسانی به دست آورند. در نتیجه، بخشی از وظایف میان سایر کارکنان توزیع شد و فشار کاری از روی نیروهای کلیدی کاهش یافت. این اقدام نه تنها احتمال بروز خطاهای ناشی از خستگی را کاهش داد، بلکه از فرسودگی و از دست رفتن تعدادی از ارزشمندترین متخصصان بانک نیز جلوگیری کرد. علاوه بر این، داده‌های رفتاری جمع‌آوری شده امکان شناسایی کارکنان با عملکرد برتر را نیز فراهم کرد. مدیریت بانک از این اطلاعات برای برنامه‌ریزی نظام پاداش، توسعه مسیرهای شغلی و شناسایی استعدادهای کلیدی استفاده کرد. این تجربه نشان داد که سامانه‌های امنیتی تنها برای مقابله با تهدیدها طراحی نشده‌اند؛ بلکه می‌توانند به ابزاری ارزشمند برای تصمیم‌گیری مدیریتی، حفظ سرمایه انسانی و افزایش بهره‌وری سازمان تبدیل شوند.

■ راهکارهای مؤثر در کشف و رسیدگی :

RAJA-DLP

UBA

Risk Monitor

RAJA-PAM

Endpoint Security

■ امنیت، نتیجه شانس نیست؛

حاصل دیدن تهدیدها پیش از وقوع آنهاست. اگر می‌خواهید داستان سازمان شما متفاوت باشد، زمان اقدام همین امروز است.

فناوری اطلاعات رجاء
اپراتور امنیت سایبری

دفتر فنی و مرکز داده

خیابان قائم مقام، خیابان خدری، پلاک ۵۹

 ۰۲۱-۸۸۹۱ ۸۱ ۳۶

دفتر مرکزی

تهران، بلوار کریمخان، آبان جنوبی، ساختمان رجاء

 ۰۲۱-۵۷ ۲۶۱

Rajaco.com